

СТАНОВЛЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ВАЛЮТИ, ЯК ПРИКЛАД ДЛЯ НАСЛІДУВАННЯ

ТРИФОНОВА Валерія, здобувач вищої освіти спеціальність 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: Європейська валюта, як топ 5 світових грошей, що пройшла складний етап формування і має позитивну цінність для багатьох людей, у багатьох країнах. Економічні відносини після застосування єдиної грошової одиниці та вплив на її суб'єктів.

Ключові слова: Євро, євровалюта, Єврозона, Європейський банк, Міжнародні економічні відносини, Європейського механізму регулювання валютних курсів, Економічного валютного союзу.

Євро - відносно нова у сучасному світі валюта , але для 29 країни вона стала рідною, а для інших приклад як має формуватися економічний ринок, соціальна захищеність, темпи зростання виробництва та міжнародного обміну на ціни, заробітну плату тощо. Євро було запроваджено у 1999 р. перебуває у готівковому обігу з 2002-го року, що прийшла на заміну екю. Це характеризується тим що коли економіки країн міжнародного інтеграційного об'єднання стають досить тісно пов'язані між собою то виникає потреба у запровадження єдиної валюти. Це яскраво демонструє Європейський союз в якому 20 з 27 країн використовують валюту євро, а також 4 європейські мікро держави, які не є членами ЄС, британськими заморськими територіями Акротірі та Декелією та в односторонньому порядку Чорногорією та Косово [1].

Історія запровадження євро на території Єврозони, можна поділити на 7 етапів:

1. Європейська рада ухвалила рішення про створення валютного союзу у липні 1969р. до кінця 70-х років 20-го століття, тобто впродовж 10 років. Для цього було створено спеціальний комітет на чолі з тодішнім главою уряду Люксембургу Вернером та Європейським фондом валютної корпорації розробляли свою діяльність для заснування Європейського центрального банку. Однак нафтова криза що спалахнула в 1973р. під час арабо-ізраїльської війни відклала задуми щодо створення валютного та економічного союзу на кращі часи.
2. Європейське співтовариство повернулося до питання стабілізації валюти і створення резервного фонду ЄС, за допомогою європейського валютного союзу (ЄСВ) у 1978-у році, під час зустріч тодішнього уряду Роя Дженкінса у

Копенгагені та Бремені. Однак остаточне рішення про створення прийняли 1979 році, але тільки 1986 р. внесли дані до Єдиного європейського акту у статі 102а.

3. Для вирішення питань зі створення Європейського економічного і політичного союзу у 1988-у році було створено комітет на чолі з главою комісії Жаком Делером. Доповідь цього комітету була схвалена на засіданні Європейської Ради, що відбулася в грудні 1989-го році року у Мадриді. Вона містила програму на основі трьох етапної побудови створення союзу з доповіді комітету Жака Делора попередником Маастрихтського договору 1992року. 1-й етап створення Європейського союзу мав тривати з 1 січня 1990р. по 31 липня 1993-го року держави-члени повинні були скасувати всі обмеження щодо руху капіталів та платежів, як між собою так із третіми країнами. Держави-члени також мали забезпечити стабільність цін та платоспроможність державних фінансів. 2-й етап валютної інтеграції розпочався 1 січня 1994р. і тривав по 31 грудня 1998 р. для регулювання питань що стосувалися бюджетного дефіциту, платіжного балансу, незалежності фінансової системи від нагальних потреб як окремих країн, так і Союзу в цілому. Розглядалося питання про статус Валютного (згодом економічного та фінансового) комітету та Європейського валютного інституту, що був створений замість комітету управляючих центральними банками членів та Європейського фонду валютна кооперації, згодом Європейського центрального банку, для моніторингу валютної та фінансової ситуації в Єврозоні. 3-й етап передбачав що кожна держава має узгодити свої національні законодавства про центральні банки відповідно до Маастрихтського договору і Статусом європейської системи центральних банків, тобто відповідати «критерієм зближення»: 1) темп інфляції у конкретній державі не перевищував більше ніж на 1,5 % показника трьох держав членів які мали найвищий цей показник; 2) довгострокова відсоткова ставка має не перевищувати більше ніж на 2 %; 3) фінансове становище держави не повинно мати занадто великий бюджетний дефіцит; 4) стабільність рівність цін; 5) номінальна участь у механізмі обмінних курсів означає відсутність девальвації держави своєї валюти щодо валют інших країні в члені.

4. 31 травня 1995р. комісія ЄС прийняла «Зелену книгу», у якій описувалися практичні заходи щодо запровадження єдиної валюти. Ця книга є документом для дискусії, де описувався перехід на єдину валюту. А в жовтні Європейська Рада, почала обирати назву валюти, спочатку німці пропонували «марка», але їх не підтримали, інша запропонована назва була – євро.

5. Восени 1996р. у Євросоюзі розпочалася кампанія з пропаганди євро метою, головною задачею було переконати суспільство обрати єдину валюту на положеннях що зазначені в «Зеленій книзі». на засіданні Європейської ради 14-у грудня у Дубліні було затверджено зразки банкнот євро, номінали були 5, 10, 20, 50, 100, 200 та 500 , на яких австрійський художник Роберт Калін зобразив архітектурні витвори мистецтва: мости та арки у стилях Західної Європи, які символізують єднання. Номінал 1 та 2 існує лише у вигляді монет, а також 1, 2, 5, 10, 20 та 50 євроцентів.

6. Офіційно 1 січня 1999р. економічний і валютний союз розпочав свою роботу, євро стала повноцінною, самостійною валютою, обмінний курс між євро та національної валютою був зафіксований. Цього часу Європейський банк повинен був до кінця 2001р. надрукувати необхідну кількість банкнот євро та накарбувати монети.

7. З 1 січня 2002-го року розпочався шестимісячний термін для вилучення з обігу національних валют та заміна їх на євро. Процес обміну і вилучення формально закінчився 30 червня 2002р., однак це сталося набагато швидше. Деякі країни залишилися осторонь євро валюти, а саме Велика Британія, Данія та Швеція [2 с. 184-214].

На сьогоднішній день Євро займає друге місце у світі за обсягами торгівлі і частки в світових національних золотовалютних запасах після доларів США, також у п'ятірку лідерів входить Фунт стерлінга, Японська ена та Китайський юань. Міжнародні валютні резерви НБУ подаються у вигляді монетарного золота іноземної валюти та державних цінних паперів, що представлені в цих валютах та залишки на рахунках міжнародних організаціях, що можуть покрити дефіцит платіжного балансу для стабілізації курсу національної валюти на

світовому ринку [3].

Міжнародні економічні відносини це складна система економічних відносин між окремими країнами, їх об'єднаннями та інституційними одиницями у світовій економіці при цьому економічні зв'язки між урядами, юридичними і фізичними особами різних країн. Міжнародні валютні кредитні відносини виникають при функціонуванні валюти у світовому господарстві та обслуговують обмін результатами праці національних господарств [4 с. 102-106].

Отже, євро це валюта яка пройшла складний етап формування і має позитивну цінність для багатьох людей, у багатьох країнах. Вона охоплює велику кількість процесів та термінів, а саме причетна до: єдиної валюти, Єврозони, Європейської валютної системи, ЄС, Міжнародного фінансового фонду, Європейського механізму регулювання валютних курсів, Економічного валютного союзу, що для багатьох означає стабільність та надійність, гарантію та впевненість у завтрашньому дні, те до чого повинні усі прагнути та формувати свою економіку для кращого майбутнього себе та нових поколінь.

Література:

1. Вікіпедія. Євро. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Євро> (дата звернення 24.09.2023.)
2. Гуткевич С.О., Корінько М.Д., Сафонов Ю.М. Міжнародна економіка : підручник. 3-е вид. Перероблене та доповнене. - Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428с.
- 3.Мінфін. Золотовалютні резерви України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/assets/> (дата звернення 24.09.2023.)
4. Іванчук Н.В. Гроші і кредит: навчальний посібник. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 332с.

Annotation: The European currency, as the top 5 world currencies, has gone through a difficult stage of formation and has a positive value for many people in many countries. Economic relations after the use of a single monetary unit and the impact on its subjects.

Key words: Euro, euro currency, Eurozone, European Bank, International economic relations, European exchange rate regulation mechanism, Economic Monetary Union.

*Науковий керівник - БУРКОВСЬКА Алла,
канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв*